

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120010664
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120010664.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. septembra 2021, v trestnej veci obž. Ing. K. D. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/23/2020 zo dňa 10. júna 2021, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému Ing. K. D., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom U. XXX, okr. N.,

u k l a d á :

Podľa § 157 odsek 2 Trestného zákona, za použitia § 38 odsek 2, 3 Trestného zákona, § 36 písmeno j), l) Trestného zákona, § 56 odsek 1, 2 Trestného zákona peňažný trest 1.000,- (jedentisíc) Eur.

Podľa § 56 odsek 3 Trestného zákona povoľuje obžalovanému zaplatiť uložený peňažný trest v desiatich po sebe idúcich mesačných splátkach po 100,- (jednosto) Eur.

Podľa § 57 odsek 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon uloženého peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na 1 (jeden) rok.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/23/2020 zo dňa 10. júna 2021 bol obž. Ing. K. D. uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženie na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 07.08.2019 v čase o 20.47 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, ev. č.: PO-XXXEL v Sabinove po ulici J. Borodáča v smere na Ražňany, kde oneskorene reagoval na pohyb chodca K. I. prechádzajúceho vtom čase po vyznačenom priechode pre chodcov z ľavej strany na pravú v smere jazdy vozidla, čím ako vodič porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, prednou pravou časťou vozidla narazil do pravej časti tela chodca K. I., ktorý v dôsledku zrážky utrpel trieštivú zlomeninu hornej časti pravej holennej kosti s posunom úlomkov, podhlavičkovú zlomeninu pravej lýtkovej kosti s posunom úlomkov, drobné tržné

ranky čela a oboch ušnic a pomliaždenie čela s dobou liečenia spojenou s práceneschopnosťou 6 - 8 mesiacov.

Za to bol obžalovanému uložený § 157 odsek 2 Trestného zákona, za použitia § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, pri prevahe dvoch poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 písmeno j), písmeno l) Trestného zákona a nezistení priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Trestného zákona a podľa § 56 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona peňažný trest 1.000,- (jedentisíc) Eur.

Podľa § 56 odsek 3 Trestného zákona okresný súd povolil obžalovanému zaplatiť uložený peňažný trest v desiatich po sebe idúcich mesačných splátkach po 100 (jednoto) Eur.

Podľa § 57 odsek 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon uloženého peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, bol uložený aj náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

A napokon podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku bola obžalovanému uložená povinnosť uhradiť poškodenej spoločnosti DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s., IČO: 35 942 436, so sídlom Cintorínska 5, Nitra, škodu vo výške 3.091,89,- Eur a to do 3 (troch) dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie prokurátor čo do výroku o uloženom treste zákazu činnosti v neprospech obžalovaného. Po rekapitulácii výrokovej časti napadnutého rozsudku nesúhlasí s takto uloženým trestom, ktorý považuje za neprimerane mierny, odporujúci zásadám všeobecnej a individuálnej prevencie. Nesúhlasí s názorom súdu, že u obvineného nebolo potrebné ukladať trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel. Nemožno prehliadať veľké množstvo dopravných priestupkov na úseku cestnej premávky a to v 31 prípadoch, pričom spôsobenie závažnej dopravnej nehody bolo len otázkou času. Neakceptuje názor súdu, že obžalovaný je vodič z povolania a najazdí ročne veľké množstvo kilometrov, čím sa zvyšuje možnosť spáchania priestupkov ako aj existencii určitého cestovného poriadku a z neho vyplývajúceho tlaku na porušovanie dopravných predpisov. Okresný súd nedostatočne prihliadol na závažnosť a početnosť priestupkov spáchaných obžalovaným, ktoré vyhodnotil mierne. Nemožno opomenúť ani následok konania obžalovaného spočívajúci v spôsobení závažných poranení poškodenému v zmysle ťažkej ujmy na zdraví a to zavineným konaním nedania prednosti chodcovi na prechode pre chodcov, z čoho vyplýva potreba uloženia trestu zákazu činnosti za účelom primeraného potrestania páchatel'a a jeho nápravy. Z obsahu spisu sú zrejmé majetkové pomery obžalovaného a sumu 1.000,- Eur možno hodnotiť ako primeranú vo vzťahu k závažnosti činu a citeľnému postihu páchatel'a. Navrhol zmeniť výrok o treste a pri zachovaní ostatných výrokov rozsudku obžalovanému uložiť trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 12 mesiacov.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému prokurátor podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Úvodom krajský súd v tejto trestnej veci konštatuje, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 10. júna 2021, po zákonom poučení, urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, t.j. že je vinný zo páchania skutku, ktoré bolo po splnení procesného postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por., a po návrhu prokurátora prijaté súdom s tým, že dokazovanie v rozsahu v akom sa obžalovaný priznal sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrady škody.

Vychádzajúc z ust. § 257 ods. 5 Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku, po preskúmaní trestného spisu, odvolací súd uvádza, že nezistil zásadné porušenie práva obžalovaného na obhajobu vo vzťahu k prijatému vyhláseniu výroku o vine.

Keďže v danej trestnej veci bolo podané odvolanie prokurátorom len čo do výroku o treste, konkrétne do trestu zákazu činnosti, krajský súd v celom rozsahu poukazuje na vykonané dokazovanie a odôvodnenie napadnutého rozsudku týkajúce sa výroku o vine, právnej kvalifikácie konania obžalovaného, pričom tam uvedené dôvody si osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Pri určení druhu trestu a jeho výmery sú súdy povinné riadiť sa základnými zásadami ukladania sankcií.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zákona, trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o druhu trestu a jeho výmery zhodnotil všetky okolnosti prípadu a zároveň prihliadal aj na osobu obžalovaného. Po zvážení relevantných skutočností okresný súd mal za to, že na obžalovaného nie je potrebné pôsobiť trestom odňatia slobody, a to ani podmiennečne odloženým. Na výchovu obžalovaného bude dostačujúci aj peňažný trest vo výmere 1.000,- (tisíc) Eur. Vzhľadom na nízky príjem obžalovaného okresný súd zároveň povolil zaplatenie peňažného trestu v desiatich po sebe nasledujúcich mesačných splátkach. Pre prípad, že by sa obžalovaný vyhýbal zaplateniu peňažného trestu a úmyselne by ho takto maril, prvostupňový súd určil aj náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov.

Okresný súd obžalovanému v rozsudku neuložil trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel z dôvodu, že trest má postihovať len páchatela. Obžalovaný však vykonáva pracovnú činnosť, pri ktorej ako vodič autobusovej prepravy nevyhnutne potrebuje vodičské oprávnenie. Je pravdou, že obžalovaný spáchal veľké množstvo priestupkov na úseku cestnej premávky, no charakter jeho zamestnania, kde ročne najazdí státisíce kilometrov, priamo úmerne zvyšuje pravdepodobnosť toho, že z času sa dopustí priestupku. Je dôležité povedať, že za predošlé priestupky bol riadne potrestaný pokutami, ktoré vo svojej podstate sú trestom pre obžalovaného. Vo väčšine prípadov išlo o zanedbateľné priestupky, čo preukazuje výška uložených pokút. Uložený peňažný trest síce postihne rodinný rozpočet obžalovaného, avšak možná strata zamestnania následkom uloženia trestu zákazu činnosti, hoc aj na spodnej hranici jedného roka, by bol násobne horším dôsledkom pre obžalovaného a jeho zákonnú manželku. Zároveň peňažný trest môže mať dostatočný výchovný vplyv na obžalovaného, ako doposiaľ netrestaného človeka.

Pri určení druhu trestu a jeho výmery súd prvého stupňa zhodnotil všetky okolnosti prípadu a zároveň prihliadal aj na osobu obžalovaného. Na základe zistených osobných a majetkových pomeroch obž. Ing. K. D. je aj odvolací súd toho názoru, že uložený peňažný trest vo výmere 1.000,- Eur povolením jeho úhrady v desiatich po sebe idúcich mesačných splátkach po 100,- (jednoto) Eur možno považovať za trest primeraný. Obžalovaný doposiaľ súdne trestaný nebol, čo preukazuje vedenie riadneho života pred spáchaním prejednávaneho skutku. Pozitívne charakteristiky, doba, ktorá uplynula od spáchania skutku, ako aj vyššie uvedené skutočnosti, dovoľovali vyvodiť správny záver okresného súdu o tom, že u obžalovaného účel trestu možno dosiahnuť tiež uložením peňažného trestu.

Súčasne výška uloženého peňažného trest vo výmere 1.000,- eur je primeraná a ktorú by mal obžalovaný pociťovať ako určitú sankciu za svoje nezákonné správanie. Pre prípad, že by výkon tohto trestu chcel obžalovaný úmyselne zmariť, bol mu ustanovený náhradný trest odňatia slobody na 2 mesiace. Krajský súd je toho názoru, že takto uložený peňažný trest zabezpečí ochranu spoločnosti a zodpovedá zásadám pre ukladanie trestov, ako z pohľadu individuálnej, tak aj z pohľadu generálnej prevencie.

Vo vzťahu ku namietanému neuloženiu trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov, je potrebné uviesť nasledovné.

Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že účelom trestu zákazu činnosti je predovšetkým zabrániť opakovaniu trestného činu, a preto je jeho uloženie úplne odôvodnené najmä vtedy, keď páchatel vyvolá trestným činom v doprave pochybnosť o svojej spoľahlivosti alebo spôsobilosti viesť motorové vozidlo. Požiadavka, aby trestom uloženým za trestný čin spáchaný v doprave bolo účinne pôsobené

aj na ostatných členov spoločnosti, je zvlášť naliehavá v prípadoch, kedy bol zavinený ťažký, príp. nenapraviteľný následok vodičom motorového vozidla, ktorý hrubým porušením dôležitých povinností uložených predpismi o cestnej premávke prejavil bezohľadnosť k ostatným účastníkom cestnej premávky.

Z evidenčnej karty vodiča podanej ku dňu 19.02.2020 vyplýva, že obžalovaný bol do dňa spáchania skutku (t.j. do 07.08. 2019) až 28-krát postihnutý za porušenie pravidiel na úseku cestnej premávky, z toho v troch prípadoch išlo o porušenie závažnejším spôsobom. Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR vyplýva, že obvinený má v ňom evidovaných 20 priestupkov za obdobie od 21.03.2015 do 19.02.2020, pričom v 17 prípadoch sa jedná o priestupky, ktoré sú zhodne uvedené aj v evidenčnej karte vodiča, avšak v troch prípadoch ide o nové protiprávne konania obžalovaného spočívajúce v spáchaní dopravného priestupku a to dňa 06.05.2019 porušenie povinnosti vodiča - napomenutie, 28.06.2017 nedodržanie bezpečnej vzdialenosti - napomenutie a 23.07.2016 parkovanie na chodníku s autobusom tak, že nenechal priestor 1,5 m s vozidlom - bloková pokuta 20,-Eur. Za posudzované obdobie (od 17.01.2006 do 19.02.2020), počas ktorého je obžalovaný držiteľom vodičského oprávnenia, spáchal teda celkovo 31 dopravných priestupkov spočívajúcich či už v nedodržaní rýchlosti jazdy, porušovania všeobecne záväzného právneho predpisu o bezpečnosti cestnej premávky iným spôsobom alebo všeobecných povinností účastníka cestnej premávky a podobne. Krajský súd v rámci odvolacieho konania oboznámil aktualizovanú evidenčnú kartu vodiča - obžalovaného ku dňu 19.09.2021, podľa ktorej obžalovaný aj po spáchaní teraz prejednávaneho skutku sa dopustil ďalších 6 priestupkov na úseku cestnej premávky a to či už prekročením rýchlosti, používania telefónneho prístroja počas vedenia motorového vozidla alebo porušením všeobecne záväzného právneho predpisu o bezpečnosti cestnej premávky iným konaním, teda sa dopustil doposiaľ až 37 dopravných priestupkov, čo tiež napovedá o jeho snahe dodržiavať predpisy upravujúce povinnosti účastníka cestnej premávky.

Vyhodnotiac uvedené, v zhode s odvolacími námietkami prokurátora, má preto odvolací súd za to, že neuloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov je trestom neprimerane miernym a preto v zmysle § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. poriadku zrušil výrok o uloženom treste a sám vo veci rozhodol.

Odvolací súd sa vo vzťahu k ustáleniu pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ako aj výrokmi o uloženom druhu a výške trestu, teda peňažnému trestu, v celom rozsahu stotožnil s ich odôvodnením súdom prvého stupňa, a preto uvedené výroky zopakoval a osvojujú si tam uvedenú argumentáciu na tomto mieste na ňu odkazuje, pričom poukazuje aj na vyššie uvedené skutočnosti.

Krajský súd ale naproti rozhodnutiu okresného súdu uložil obžalovanému aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na 1 rok, teda na samej dolnej hranici trestnej sadzby (viď ods. 2 § 61 Tr. zákona), pretože obžalovaný sa javí byť nedisciplinovaným vodičom, ktorý opakovane porušuje pravidlá cestnej premávky, ako to bolo aj v teraz súdenom prípade (nevenovanie sa plne vedeniu vozidla a sledovaniu situácie v cestnej premávke, pričom oneskorene reagoval na pohyb chodca po prechode pre chodcov), čo bolo označené ako príčina dopravnej nehody. Taktiež utrpené zranenia poškodeného ako aj predpokladaná doba liečenia (6-8 mesiacov) napovedajú o závažnosti konania obžalovaného. Uvedené skutočnosti viedli odvolací súd potom k tomu, že na výchovu obžalovaného, jeho nápravu ako z pohľadu individuálnej tak aj generálnej prevencie je potrebné pôsobiť uložením aj trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov a to na dobu jedného roka, pričom boli súčasne zohľadnené aj osobné pomery obžalovaného, jeho vyživovacie povinnosti, či náklady súvisiace s jeho bývaním (nájom).

Nemožno totiž v danom prípade zľahčovať konanie obžalovaného, jeho dopravnú priestupkovú minulosť až do takej miery, že by na jeho nápravu a na dosiahnutie dodržiavania dopravných predpisov z jeho strany bolo dostatočné uloženie len trestu uvedenom v napadnutom rozsudku bez neuloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov. Vo všeobecnosti sa na osobu, ktorá je vodičom z povolania kladú nároky aj cez optiku jeho pracovných skúseností. Iným slovami, ide o osobu s nadpriemernými skúsenosťami pri rôznych (zrejme kolíziou hroziacich) situáciách v cestnej doprave. V prípade osoby s takýmito skúsenosťami, resp. s takouto praxou je možné dôvodne očakávať primeranú opatrnosť pri vedení motorového vozidla najmä v situácii, keď po prechode pre chodcov prechádza chodec, pričom tam sú tieto osoby najviac zraniteľné, pretože odôvodnene predpokladajú, že vodiči v takýchto prípadoch sú povinní dbať na zvýšenú opatrnosť voči nim. Neuložením trestu zákazu činnosti

obžalovanému by nebol naplnený jeden z účelov trestného konania, konkrétne ochrana verejnosti pred následkami (aj neúmyselných) trestných činov. Tento záujem má v danom prípade prednosť aj pred rizikom sťaženia uplatnenia obžalovaného, u ktorého je v prípade pokračovania vo výkone jeho povolania zvýšené riziko opakovania minimálne obdobného skutku.

Čo sa týka prvostupňovým súdom uloženej povinnosti nahradiť škodu Dôvere ZP a.s., táto nebola napadnutá žiadnou z procesných strán a preto o tejto krajský súd nerozhodoval a ponechal tento výrok v preskúvanom rozsudku okresného súdu nedotknutým.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd vyhovel odvolaniu prokurátora a rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.